

Till
Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisionsberättelse för regionutvecklingsnämnden år 2018

Vi, av regionfullmäktige utsedda revisorer har granskat regionutvecklingsnämndens verksamhet under år 2018.

Regionutvecklingsnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till regionfullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisorskollegiet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vår samlade kommentar och bedömning från granskningen under året samt omfattningen av granskningen framgår av revisionens årspromemoria, som fogats till revisionsberättelsen för regionstyrelsen.

Vi bedömer att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi har vid granskningen av nämndens redovisning funnit att den fyller kraven enligt den kommunala redovisningslagen.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för regionutvecklingsnämnden och dess enskilda ledamöter.

Vänersborg den 13 mars 2019

Birgitta Eriksson
Ordförande

Ulf Sjösten
Vice ordförande

Bernt Sabel

Ulla Göthager

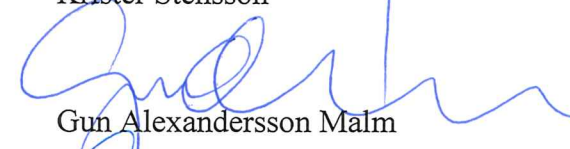
Krister Stensson

Per Waborg

Bo-Lennart Bäcklund

Gun Alexandersson Malm

Marie Engström Rosengren

Staffan Albinsson

Wimar Sundén

Årsrapport Regionutvecklingsnämnden 2018

Diarienummer REV 2018–00022

Behandlad av revisorskollegiet den 13 mars 2019

Innehåll

Årets granskning	3
Regionutvecklingsnämndens ansvar	3
Resultatet av revisionsenhetens granskning	4
Nämndens utformning och genomförande av styrning, uppföljning och kontroller	4
1. Granskning av nämndens styrning, uppföljning och resultat utifrån mål, uppdrag och ändamål med verksamheten	5
2. Granskning av intern kontroll.....	7
3. Granskning uppföljning av granskning 2017 av intern styrning och kontroll av inköp.	8
4. Uppföljning av granskning av nämndens styrning, uppföljning och kontroll projektbidrag (dnr: REV 2017–00077)	9
5. Granskning av tillämpning av beställar-utförarmodellen inom regional utveckling (dnr: REV 2016–00202).....	9
6. Uppföljande granskning (REV 2018–00111) av granskning styrning av Västra Götalandsregionens naturbruksuppdrag (dnr: Rev 66–2015).....	11
7. Uppföljande granskning av granskning styrning, ledning 2016, del 2 (dnr: REV 2016–00112).	12
8. Granskning Styrning och ledning del 3 (dnr REV 34–2015)	13
Nämndens resultat och effektivitet.....	13
9. Granskning av måluppfyllelse	13
10. Nämndens/styrelsens räkenskaper	14
Revisorernas sammanfattande bedömning	15
Bilaga: förteckning bilagor till Årsrapport	16

Årets granskning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsred för kommunal verksamhet. Revisionen har vidare genomförts med grund i de styrande dokument för revisorskollegiet samt revisionsenheten som anger preciserade anvisningar för granskningens genomförande och bedömningar. Det omfattar revisorskollegiets ramplanering där regionövergripande risker identifierats och prioriterats. Det omfattar även revisorskollegiets riktlinjer samt revisionsenhetens riktlinjer och rutiner.

Revisionen har utifrån de styrande dokumenten upprättat en granskningsplan avseende Regionutvecklingsnämnden där de mest väsentliga riskerna identifierats och prioriterats. Granskningsplanen har stämts av med utsedd kontaktrevisor, Gun Alexandersson Malm, i revisorskollegiet och beslutats av revisionsdirektören. Granskningen har genomförts av Kristoffer Lundqvist. Därtill har räkenskaperna granskats av Deloitte. Granskningens sammantagna resultat utifrån granskningsplanen presenteras kortfattat i denna rapport. Nämndens förvaltning har faktakontrollerat årsrapporten och dess bilagor.

Regionutvecklingsnämndens ansvar

Regionsutvecklingsnämnden (RUN) granskas och bedöms utifrån det samlade ansvar som följer av fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter.

Regionsutvecklingsnämnden är en beställarnämnd inom Västra Götalandsregionens styrmodell med ägaren regionfullmäktige representerad genom regionstyrelsen där beställarnämnder tilldelar uppdrag till utförarstyrelser utifrån fullmäktiges årliga budget och måldokument.

Enligt Reglemente för Regionutvecklingsnämnden, antaget av RF 2015-11-24 är nämndens uppgift i VGR bl.a. följande:

- Nämnden är det ledande politiska organet med ansvar för strategiska regionutvecklingsfrågor ur ett regionövergripande perspektiv. Nämndens huvudsakliga verksamhetsområde är näringsliv, turism, utbildning och forskning samt transportinfrastruktur. Nämnden ansvarar för EU-frågor och internationella frågor inom verksamhetsområdet.
- Nämnden ansvarar även för uppdrag till ett antal av VGR:s utförarverksamheter samt för finansiering, uppföljning och utvärdering av uppdragen. Nämnden ställer uppdrag till; Naturbruksstyrelsen, Turistrådet Västsverige AB, Film i Väst AB (i samverkan med kulturnämnden), Dalslands Kanal AB, Stenebyskolan. Nämnden ansvarar också för uppdrag, verksamhets- och projektbidrag till andra samarbetsparter inom nämndens verksamhetsområde samt uppföljning och utvärdering av dessa.

Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning, följa det fullmäktige i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt

beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Kommunallagen anger ytterst ansvaret för nämnder och styrelser. En rad lagar och författningar styr inom nämndens verksamhetsområde, framförallt lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar, samt underliggande förordningar; (SFS 2017:583) om regionalt tillväxtarbete, (SFS 2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar, (SFS 2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag, (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken. Dessa lagar och tillämpliga lagar och författningar i övrigt ska nämnden förhålla sig till vid planering, genomförande och uppföljning av sitt uppdrag.

Regionstyrelsen ansvarar för det övergripande samrådet med länets kommuner, regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden, miljönämnden och kollektivtrafiknämnden inom området hållbar utveckling. Samrådet sker inom beredningen för hållbar utveckling.

Regionstyrelsen tillhandahåller nämndens tjänstemannastöd och ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor. Regionstyrelsen ansvarar för att organisationen är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till fullmäktiges mål och styrmodell samt lagar och andra författningar för verksamheten. Regionstyrelsen utser ansvarig tjänsteman till nämndens förfogande efter samråd med nämnden. Nämnden fastställer varje mandatperiod instruktion till ansvarig tjänsteman.

Resultatet av revisionsenhetens granskning

Revisionsenhetens verksamhetsrevision utgår från att nämnden ska utforma styrning, uppföljning och kontroller utifrån nämndens ansvar. Nämnden ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att nämnden lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter inom ramen för tillgängliga resurser. Vidare ska nämndens räkenskaper vara rättvisande. Det innebär sammantaget att nämnden har tagit sitt ansvar.

Nämndens utformning och genomförande av styrning, uppföljning och kontroller

Nämnden har att **utforma ett tillfredställande styr- och uppföljningssystem** som innebär att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska ha **använt sitt styr- och uppföljningssystem** så att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Det innebär att nämnden ska ha säkerställt att beslutad styrning och uppföljning har genomförts och rapporterats i enlighet med beslut. Vidare har nämnden aktivt värderat återrapportering och vid behov fattat beslut om tillkommande styrning och uppföljning.

Nämnden ska ha **utformat ett system för den interna kontrollen** som i tillräcklig utsträckning förebygger, upptäcker och åtgärdar eventuella brister i styrelsens styrning och uppföljning genom att upprätta arbetsätt och organisation för den interna kontrollen. Nämnden har vidare utformat tillräckliga och dokumenterade kontroller utifrån en risk-

och väsentlighetsanalys baserat på ett helhetsperspektiv på styrelsens styrning och uppföljning.

Nämnden ska ha **använt sitt system för den interna kontrollen i tillräcklig** utsträckning så att det förebygger, upptäcker och åtgärdar eventuella brister i nämndens styrning och uppföljning. Det innebär att nämnden ska ha säkerställt att beslutad kontroller har genomförts och rapporterats i enlighet med beslut. Vidare har nämnden aktivt värderat återrapportering av kontrollerna och vid behov fattat beslut om tillkommande kontroller och/eller styråtgärder.

Utifrån granskningsplanen identifierades och prioriterades några områden för granskning.

1. Granskning av nämndens styrning, uppföljning och resultat utifrån mål, uppdrag och ändamål med verksamheten

Revisionsenheten har genomfört en granskning av nämndens styrning och uppföljning utifrån regionfullmäktiges mål, uppdrag till nämnden. Granskningsenheten har skett mot krav som ställs på nämnden i kommunallag, reglemente och regionfullmäktiges budget, samt regionstyrelsens riktlinjer för budget, uppföljning och årsredovisning.

Granskningsenheten har tre delar med granskning av (1.1) detaljbudget, (1.2) delårsrapportering, (1.3) årsredovisning.

1.1 Granskning av detaljbudget 2018

En fördjupad redovisning av årets granskning återfinns i bilaga 1.1.

Granskningsenhetens syfte

Syftet med granskningsenheten är att bedöma om nämnden i detaljbudget har säkerställt en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande styrning genom att bedöma om:

- Nämnden upprättat en detaljbudget som svarar mot reglemente och regionfullmäktiges beslut om budget (mål och uppdrag).
- Nämnden följer regionstyrelsens riktlinjer för hur nämnder och styrelser ska upprätta detaljbudget¹.
- Nämndens detaljbudget skapar förutsättningar för en ändamålsenlig målstyrning, uppföljning och återrapportering av verksamhet och ekonomi under året till nämnden, samt från nämnden till regionfullmäktige.

Bedömning detaljbudget 2018

Den samlade bedömningen är att nämnden har upprättat en detaljbudget som i rimlig grad i allt väsentligt svarar mot reglemente och överensstämmer med regionfullmäktiges beslut om budget (mål och uppdrag) samt följer regionstyrelsens riktlinjer för hur nämnder och styrelser ska upprätta detaljbudget. Nämndens detaljbudget (med kompletterande styrning i nämndens program för hållbar utveckling ger en ändamålsenlig målstyrning och skapar förutsättningar uppföljning och återrapportering av verksamhet och ekonomi under året till nämnden samt från nämnden till fullmäktige.

¹ Regiongemensamma riktlinjer för detaljbudget 2018.

Regionutvecklingsnämndens uppföljning av utförarna inom regional utveckling bygger på den regiongemensammastrukturen för uppföljning i Västra Götalandsregionen. Den regiongemensamma strukturen förändras under år 2019, i och med att delårsrapporten i mars utgår för nämnder och styrelser och ersätts av en koncernrapport som sammanställs av koncernkontoret. Revisionsenheten bedömer att regionutvecklingsnämnden för egen del bör överväga om nämndens uppföljning av detaljbudget avseende bidrag till utförare behöver kompletteras med en särskild rapportering med anledning av förändringarna.

Rekommendationer

Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att överväga om nämndens uppföljning av detaljbudget avseende bidrag till utförare behöver kompletteras med en särskild rapportering med anledning av att koncernriktlinjer för delårsrapportering i mars förändras.

1.2 Granskning delårsrapport per augusti 2018

En fördjupad redovisning av årets granskning återfinns i bilaga 1.2.

Granskningens syfte

Granskningen av nämndens delårsrapport i augusti utgör en del i revisionsenhetens årliga granskning av nämnden. Granskningen syftar till att bedöma om:

- Nämnden rapporterar enligt regionstyrelsens riktlinjer för detaljbudget 2018 för delårsbokslut och årsbokslut, samt
- Nämndens prognos för nämndens verksamhet och ekonomi i delårsrapporten överensstämmer och är rimlig utifrån regionfullmäktiges beslut om mål och uppdrag i budget.

Bedömning delårsrapport 2018

Den samlade bedömningen är att nämndens uppföljning av detaljbudget i delårsrapport i augusti i rimlig grad i allt väsentligt sker i enlighet med nämndens beslutade detaljbudget och enligt regionstyrelsens riktlinjer för uppföljning av budget.

Rekommendation

För att stärka nämndens uppföljning och kontroll samt nämndens delårsrapportering till fullmäktige:

- Bör redovisningen i delårsrapportens för fullmäktiges mål, fokusområden samt för nämndens egna mål förtydligas vad gäller prognoser för helåret och med beskrivning av konsekvenser vid avvikelser från satta mål.
- Redovisningen av målaktiviteter för fullmäktiges mål och fokusområden samt nämndens egna mål kan motsvarande förtydligas med kommentar om aktiviteterna (eller om grupp av aktiviteter samlat för ett målområde) genomförs enligt plan och tänkt effekt nås (och om inte, att ange orsaker och konsekvenser).
- Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att överväga om nämndens uppföljning av detaljbudget avseende beställaruppdrag till utförarstyrelser behöver kompletteras med en särskild rapportering med anledning av att koncernriktlinjer för delårsrapportering i mars förändras.

1.3 Granskning årsrapport 2018

En fördjupad redovisning av årets granskning återfinns i bilaga 1.3.

Granskningens syfte

Granskningen av regionutvecklingsnämndens årsrapport utgör en del i revisionsenhetens årliga granskning av nämnden. Granskningen syftar till att bedöma om:

- Nämnden rapporterar enligt regionstyrelsens riktlinjer för detaljbudget 2018 för delårsbokslut och årsbokslut, samt
- Nämndens resultat för verksamhet och ekonomi i årsrapporten överensstämmer och är rimlig utifrån regionfullmäktiges beslut om mål och uppdrag i budget.

Bedömning årsrapport 2018

Den samlade bedömningen är att nämndens uppföljning av detaljbudget i årsrapport i rimlig grad i allt väsentligt sker i enlighet med nämndens beslutade detaljbudget och enligt regionstyrelsens riktlinjer för uppföljning av budget. Nämndens resultat för verksamhet och ekonomi i årsrapporten överensstämmer och är rimlig utifrån regionfullmäktiges beslut om mål och uppdrag i budget.

Rekommendation

För att stärka nämndens uppföljning och kontroll samt nämndens årsrapportering till fullmäktige:

- Bör redovisningen i årsrapportens för fullmäktiges mål, fokusområden samt för nämndens egna mål förtydligas vad gäller utfall för helåret och med beskrivning av konsekvenser vid avvikelser från satta mål.
- Redovisningen av målaktiviteter för fullmäktiges mål och fokusområden samt nämndens egna mål kan motsvarande förtydligas med kommentar om aktiviteterna (eller om grupp av aktiviteter samlat för ett målområde) genomförs enligt plan och tänkt effekt nås (och om inte, att ange orsaker och konsekvenser).
- Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att överväga om nämndens uppföljning av detaljbudget avseende beställaruppdrag till utförarstyrelser behöver kompletteras med en särskild rapportering med anledning av att koncernriktlinjer för årsrapportering i mars förändras.

2. Granskning av intern kontroll

En fördjupad redovisning av årets granskning återfinns i bilaga 2.

Granskningens syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden utformat och genomdrivit sitt system för intern kontroll i tillräcklig utsträckning så att det förebygger, upptäcker och åtgärdar eventuella brister i styrelsens styrning och uppföljning. Nämnden ansvarar för att tillse att verksamheten bedrivs med en tillräcklig intern kontroll, revisionen granskar nämndens interna kontroll med fokus på mål och uppdrag inom nämndens kärnprocesser för att bedöma om nämnden har:

- utformat ett system för den interna kontrollen som i tillräcklig utsträckning hanterar brister i nämnden styrning och uppföljning
- säkerställt att detta system genomförs

Bedömning

Bedömningen är att nämnden har god kännedom om sin kontrollmiljö samt har utformat ett system för den interna kontrollen avseende sina kärnprocesser som i tillräcklig utsträckning hanterar risken för brister i nämndens styrning och uppföljning, enligt regionstyrelsen riktlinjer för intern kontroll och kommunallagens krav. Bedömningen är dock att nämnden delvis har brustit i att säkerställt att detta system genomförs helt i enlighet med nämndens beslut om intern kontrollplan 2018 samt utifrån regionstyrelsen riktlinjer för intern kontroll. I samband med delårsrapport per augusti redovisas tre av sju kontrollmoment i den interna kontrollplanen. Det saknas dock återrapportering av kvarvarande kontrollmoment i samband med nämndens årsredovisning, vilket riskerar påverka nämndens förutsättningar till styrning av sin verksamhet negativt samt det påverkar även regionstyrelsen förutsättningar till uppföljning och bedömning av nämndens interna kontroll, ett ansvar som vilar på regionstyrelsen inom ramen för dess uppsiktsplikt över nämnder och styrelser.

3. Granskning uppföljning av granskning 2017 av intern styrning och kontroll av inköp.

En fördjupad redovisning av årets bevakning återfinns i bilaga 3.

Uppföljning av granskning av inköp. Dnr: Rev 2017 – 00077.

Granskningens syfte

Granskningens syfte är att bedöma om nämnden vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån revisionens rekommendationer 2017 avseende inköp. Revisorskollegiets rekommendation till nämnden var:

- Nämnden bör utifrån sitt verksamhetsansvar säkerställa en formell styrning, uppföljning och kontroll utifrån krav i Västra Götalandsregionens policy och riktlinjer för inköp. Nämnden bör som en del i detta justera ställd delegation avseende beslutsrätt på inköpsområdet utifrån policy och riktlinjer för inköp.

Bedömning

Revisionsenheten bedömer att nämndens beslut om delegeringsordning 2018 RUN beslut 2018-04-17 § 95 (dnr 2017-00905) möter kraven i policy och riktlinjer för inköp. Revisionsenheten bedömer att nämnden infört en rutin avseende uppdatering av delegeringsordningen vilket innebär en förbättrad rutin för att säkerställa att nämnden upprätthåller en aktuell delegeringsordning i takt med att styrning förändras. Rutinen förtydligar även hur delegation på område inköp ska ske för att tillse att policy och riktlinjer för inköp efterlevs av nämnden.

4. Uppföljning av granskning av nämndens styrning, uppföljning och kontroll projektbidrag (dnr: REV 2017–00077)

En fördjupad redovisning av årets granskning återfinns i bilaga 4.

Bakgrund

Revisorskollegiet granskade 2017 regionutvecklingsnämndens styrning, uppföljning och kontroll av RUN beslut om projektbidrag (REV 2017–00077).

Revisorskollegiets samlade bedömning var att nämnden har utformat och genomfört en ändamålsenlig styrning- och uppföljning och kontroll av beslut om projektbidrag som i allt väsentligt svarar mot nämndens reglemente och krav i förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken samt kraven på en tillräcklig intern kontroll - med undantag för att det saknas en systematisk styrning och kontroll för att vidta åtgärder vid avvikelser i projekt utifrån beslutade projektvillkor. Nämnden har inkluderat denna risk i intern kontrollplan 2018.

Revisorskollegiet rekommenderade nämnden att säkerställa förutsättningar för styrning, uppföljning och kontroll av åtgärder vid avvikelser i projekt utifrån beslutade projektvillkor.

Under 2018 har revisionsenheten granskat vilka åtgärder som nämnden vidtagit utifrån rekommendationen.

Granskningens syfte

Granskningens syfte är att bedöma om nämnden vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån revisionens rekommendationer 2017. Revisorskollegiet rekommenderade nämnden att säkerställa förutsättningar för styrning, uppföljning och kontroll av åtgärder vid avvikelser i projekt utifrån beslutade projektvillkor.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att nämnden hörsammat revisorskollegiets rekommendation om att säkerställa förutsättningar för styrning, uppföljning och kontroll av åtgärder vid avvikelser i projekt utifrån beslutade projektvillkor genom att ett utvecklingsarbete initierats som fortsatt pågår i förvaltningen på området. Revisionsenheten bedömer det dock att området rör en av nämndens kärnprocesser och det är en brist att åtgärden inte har slutförts under 2018.

Rekommendation

Nämnden rekommenderas att under 2019 prioritera att åtgärden snarast slutförs för att säkerställa förutsättningar för styrning, uppföljning och kontroll av åtgärder vid avvikelser i projekt utifrån beslutade projektvillkor.

5. Granskning av tillämpning av beställar-utförarmodellen inom regional utveckling (dnr: REV 2016–00202)

En fördjupad redovisning av granskningen återfinns i bilaga 5.1–2.

Västra Götalandsregionen (VGR) tillämpar en styrmodell som utgår från den så kallade beställar-utförarmodellen för att styra nämnders och styrelsers verksamhet. Revisionens

granskning åren 2015 och 2016 har konstaterat brister i hur beställare och utförare tillämpat styrmodellen. En fördjupad granskning har därför genomförts 2017–2018.

Granskningens syfte

Granskningens syfte är att bedöma om beställarnämnderna och utförarstyrelser har fullgjort sitt ansvar i styrmodellen enligt fullmäktiges beslut om nämnders/styrelsers verksamhet och arbetsformer i reglementen respektive i bolagsordning och tillhörande ägardirektiv. Ansvarsgrund² är risk för bristande styrning, uppföljning och kontroll.

Ansvariga nämnder i granskningen är beställarnämnderna kulturnämnden och regionutvecklingsnämnden samt utförarstyrelserna för Film i Väst AB, folkhögskolorna och Kultur i Väst. Granskningen avgränsas till bedömning av beställares och utförares struktur för styrning, uppföljning och återrapportering av tre beställaruppdrag; kulturnämndens uppdrag till styrelsen för folkhögskolorna respektive uppdrag till styrelsen för Kultur i Väst samt regionutvecklingsnämndens respektive kulturnämndens uppdrag till styrelsen för Film i Väst.

Bedömning

Revisionsenheten bedömer samlat att berörda beställarnämnder och utförarstyrelserna har utformat en tillfredställande styrning och i allt väsentligt har säkerställt att beslutad styrning och uppföljning har genomförts och rapporterats i enlighet med reglementen, mål och riktlinjer som fullmäktige och regionstyrelsen har bestämt samt vad gäller utförarna enligt krav från beställaren. Bedömningen gäller även med beaktande revisionens bedömning³ att styrelsen för folkhögskolorna som uppvisat brister i sin ekonomiska styrning.

Revisionens bedömning avseende regionutvecklingsnämnden gäller med beaktande av brister/eller risker föreligger vad gäller;

- att beställarna inte beslutat om principer för styrning av process och format för beställaruppdrag
- att uppdragsdialog på politisk nivå mellan beställare och utförare inte systematiskt dokumenteras och återrapporteras formellt till berörd nämnd och styrelse

Revisionens rekommenderar regionutvecklingsnämnden att:

- säkerställa att beslut finns om principer för styrning av process för beredning och beslut samt format för beställaruppdrag.
- säkerställa en formell dokumentation och återrapportering av dialogmöten inom uppdragsdialogen till egen nämnd utifrån krav i kommunallagen 6 kap § 6.
- tillse en formaliserad samordning med kulturnämnden av uppdragsprocessen till Film i Väst AB i syfte att stärka effektivitet i styrning mot fullmäktiges mål samt det ansvar som tilldelats dem i reglemente.

Berörda nämnder och styrelser uppmanas i övrigt att beakta rapportens synpunkter.

² SKL; God revisionssed i kommunal verksamhet 2014.

³ Styrelsen för folkhögskolornas ekonomiska styrning, uppföljning och kontroll 2017, REV 2017–00083

6. Uppföljande granskning (REV 2018–00111) av granskning styrning av Västra Götalandsregionens naturbruksuppdrag (dnr: Rev 66–2015)

En fördjupad redovisning av årets granskning återfinns i bilaga 6.1–2.

Risk att nämnden inte vidtar åtgärder utifrån revisorernas rekommendationer 2017.

Uppföljning av fördjupad granskning Styrning av Västra Götalandsregionens naturbruksuppdrag (dnr Rev 66–2015). Uppföljningen har skett genom fördjupad granskning Styrningen av naturbruksuppdraget (dnr REV 2018–00111).

Granskningens syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen, regionutvecklingsnämnden och naturbruksstyrelsen har säkerställt att styrningen av naturbruksuppdraget är i enlighet med skollag, kommunallag och regionfullmäktiges beslut. Syftet är även att kartlägga eventuella åtgärder som har vidtagits av nämnderna för att förbättra styrningen efter att den förra granskningen genomfördes.

Slutsats

Granskningen har visat att det finns brister i styrningen av naturbruksuppdraget. Bristerna består framförallt av att regionstyrelsen inte har sett till det nya samverkansavtalet håller tillräcklig kvalitet i förhållande till skollag och kommunallag. Regionstyrelsen har inte heller sett till att regionfullmäktiges beslut har föregåtts av tillräcklig beredning, utifrån de krav som ställs på beredningen i kommunallag, förvaltningslag, regionstyrelsens reglemente och Västra Götalandsregionens riktlinjer. Revisionsenheten bedömer att de identifierade bristerna är allvarliga.

Samverkansavtalet är omfattande till sin karaktär och har ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser för Västra Götalandsregionens naturbruksskolor och deras elever. Det har, genom revisionsenhetens tidigare granskning och Västra Götalandsregionens egna utredning, varit känt att bristerna i det föregående samverkansavtalet har lett till negativa konsekvenser för naturbruksutbildningarna.

Västra Götalandsregionen har i samband med att ett nytt avtal tas fram möjlighet att förebygga sådana framtida problem. Trots detta har berörda nämnder inte fått yttra sig och det har inte prövats om avtalet är juridiskt korrekt före det att regionfullmäktige fattade beslut om att godkänna avtalet. Mot bakgrund av bristerna bedömer revisionsenheten att det finns risk för problem när samverkansavtalet ska implementeras, t.ex. i form av oenighet med kommunerna om i vilken grad de ska ha inflytande över utbildningarna inom ramen för samrådsorganisationen.

Bedömning

Sammantaget bedömer revisionsenheten att regionstyrelsen inte har säkerställt att styrningen av naturbruksuppdraget är i enlighet med skollag, kommunallag och regionfullmäktiges beslut.

Revisionsenheten bedömer att regionutvecklingsnämnden och naturbruksstyrelsen har vidtagit åtgärder för att stärka styrningen av naturbruksuppdraget. I sina svar på den förra granskningen (dnr Rev 66–2015) har de instämt med revisionens synpunkter. Det nya uppdraget har beretts i dialog mellan både politiker och tjänstemän och har förtydligats avseende naturbrukstyrelsens huvudmannaskap för skolorna i enlighet med

naturbrukstyrelsens reglemente. Skrivningar om uppföljning har tillkommit som stämmer överens med respektive nämnds ansvar enligt regionfullmäktiges beslut om styrmodell.

Regionutvecklingsnämndens uppföljning av utförarna inom regional utveckling bygger på den regiongemensammastrukturen för uppföljning i Västra Götalandsregionen. Den regiongemensamma strukturen förändras under år 2019, i och med att delårsrapporten i mars utgår för nämnder och styrelser och ersätts av en koncernrapport som sammanställs av koncernkontoret. Revisionsenheten bedömer att regionutvecklingsnämnden bör överväga om nämndens uppföljning av naturbruksstyrelsen behöver kompletteras med en särskild rapportering med anledning av förändringarna.

Rekommendationer

Regionstyrelsen rekommenderas att:

- vidta åtgärder för att säkerställa att avtal framgent bereds i enlighet med lagstiftning och riktlinjer
- beakta de synpunkter som framkommer i denna granskning vid den revidering av samverkansavtalet som bör ske snarast, dock senast i samband med den utvärdering av avtalet som ska genomföras år 2021.

Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att:

- överväga om nämndens uppföljning av naturbrukstyrelsens uppdrag behöver kompletteras med en särskild rapportering med anledning av att koncernriktlinjer för delårsrapportering i mars förändras.

7. Uppföljande granskning av granskning styrning, ledning 2016, del 2 (dnr: REV 2016–00112).

En fördjupad redovisning av årets bevakning återfinns i bilaga 7.

Granskningens syfte

Den uppföljande granskningens syfte är att följa upp om nämnden vidtagit åtgärder i enlighet med revisorskollegiets rekommendationer.

Revisionen genomförde 2016 Granskning Styrning, ledning 2016, del 2 (REV 2016–00112) och lämnade rekommendationer till nämnden om åtgärder.

Bedömningen var att regionutvecklingsnämnden inte säkerställt att styrsystemet efterlevs när det gäller policy för handikappfrågor/mänskliga rättigheter och inköspolicyn. Det beror huvudsakligen på att uppföljningsinformation saknas i vissa fall. Internkontrollplanen innehåller några tämligen övergripande kontrollområden där bedömningen är att kontrollernas relevans och genomförbarhet skulle stärkas av att det tydliggörs mer specifikt hur dessa ska hanteras och genomföras rent praktiskt.

Nämnden beslutade 2017-04-26 om svar till revisorskollegiet på rekommendationerna i granskningen.

- Regionutvecklingsnämnden ger regionutvecklingsdirektören i uppdrag att ta fram en handlingsplan för de synpunkterna gällande policy för handikappfrågor/mänskliga rättigheter samt inköspolicyn som revisionen lämnat i rapport ”Styrning och ledning i nämnder och styrelser, delstudie 2.
- Handlingsplanen ska vara framtagen till senast september 2017.

Bedömning

Bedömningen är att nämnden under 2018 vidtagit åtgärder enligt revisionens rekommendationer i granskning Styrning, ledning 2016, del 2 (REV 2016–00112). Sammanfattningsvis har nämnden förbättrat sin styrning och ledning avseende mänskliga rättigheter samt inköspolicyn. Nämndens kontrollplan 2018 har fortfarande övergripande kontrollmoment men dessa har brutits ned och konkretiserats i genomförandet av kontrollmomenten.

8. Granskning Styrning och ledning del 3 (dnr REV 34–2015)

Granskningen har utgått för samtliga berörda nämnder 2018.

Nämndens resultat och effektivitet

Nämnden har att leva upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter. Vidare ska styrelsen genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser. Utifrån granskningsplanen identifierades och prioriterades några områden särskilt för fördjupad granskning.

9. Granskning av måluppfyllelse

En fördjupad redovisning av årets granskning återfinns i bilaga 1.3.

Granskningens syfte

Granskningen av regionutvecklingsnämndens årsrapport utgör en del i revisionsenhetens årliga granskning av nämnden. Granskningen syftar till att bedöma om:

- Nämnden rapporterar enligt regionstyrelsens riktlinjer för detaljbudget 2018 för delårsbokslut och årsbokslut, samt
- Nämndens resultat för verksamhet och ekonomi i årsrapporten överensstämmer och är rimlig utifrån regionfullmäktiges beslut om mål och uppdrag i budget.

Bedömning årsrapport 2018

Den samlade bedömningen är att nämndens uppföljning av detaljbudget i årsrapport i rimlig grad i allt väsentligt sker i enlighet med nämndens beslutade detaljbudget och enligt regionstyrelsens riktlinjer för uppföljning av budget. Nämndens resultat för verksamhet och ekonomi i årsrapporten överensstämmer och är rimlig utifrån regionfullmäktiges beslut om mål och uppdrag i budget.

Rekommendation

För att stärka nämndens uppföljning och kontroll samt nämndens årsrapportering till fullmäktige:

- Bör redovisningen i årsrapportens för fullmäktiges mål, fokusområden samt för nämndens egna mål förtydligas vad gäller utfall för helåret och med beskrivning av konsekvenser vid avvikelser från satta mål.

- Redovisningen av målaktiviteter för fullmäktiges mål och fokusområden samt nämndens egna mål kan motsvarande förtydligas med kommentar om aktiviteterna (eller om grupp av aktiviteter samlat för ett målområde) genomförs enligt plan och tänkt effekt nås (och om inte, att ange orsaker och konsekvenser).
- Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att överväga om nämndens uppföljning av detaljbudget avseende beställaruppdrag till utförarstyrelser behöver kompletteras med en särskild rapportering med anledning av att koncernriktlinjer för årsrapportering i mars förändras.

10. Nämndens/styrelsens räkenskaper

En fördjupad redovisning av årets granskning återfinns i bilaga 8.

Granskningens syfte

Granskningens syfte är att bedöma om räkenskaperna är rättvisande. Detta innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Deloitte har på uppdrag av revisorerna i Västra Götalandsregionen granskat om nämndens interna kontroll i redovisningsrutinerna är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande. Granskningen har omfattat löpande granskning, delårsrapport och årsbokslut. Därutöver har vissa väsentliga poster granskats.

Bedömning

I Deloitte's granskning har inte framkommit något som tyder på några väsentliga avvikelser.

Löpande granskning och granskning av delårsrapport

Det har inte framkommit något som tyder på några väsentliga avvikelser i fråga om huruvida:

- Delårsboksluten visar en rättvisande bild av enhetens resultat och ställning.
- Delårsrapporterna och den löpande redovisningen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt den kommunala redovisningslagen och regionstyrelsens anvisningar.
- Oförändrade redovisningsprinciper har tillämpats.

Väsentliga poster

- Inga avvikelser har noterats för väsentliga poster.

Bokslutsgranskning

Det har inte framkommit något som tyder på några väsentliga avvikelser i fråga om huruvida:

- Årsbokslutet visar en rättvisande bild av enhetens resultat och ställning.
- Årsredovisningen och den löpande redovisningen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt den kommunala redovisningslagen och regionstyrelsens anvisningar.
- Oförändrade redovisningsprinciper har tillämpats.

Revisorernas sammanfattande bedömning

Årets revision har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionssed för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet samt från en granskningsplan avseende regionutvecklingsnämnden. Granskningen har genomförts utifrån revisionsenhetens granskningsprogram och i dialog med berörda verksamheter.

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av regionutvecklingsnämnden bedömer revisionsenheten att verksamheten i rimlig grad i allt väsentligt bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll. Dock lämnar enheten i årsrapporten rekommendationer inom områden som nämnden under 2019 bör utveckla och förbättra och som ansvarig yrkesrevisor kommer återkomma till under revisionsåret 2019.

Bilaga: förteckning bilagor till Årsrapport

Nämndför djupningar och bevakningsområden

Följande bevakningsområden samt granskningsrapporter ligger till underlag för Årsrapport verksamhetsrevision Regionutvecklingsnämnden 2018 (dnr: REV 2018 – 00022)

- Bilaga 1.1 Årsrapport revision RUN 2018 granskning detaljbudget
- Bilaga 1.2 Årsrapport revision RUN 2018 granskning delårsrapport
- Bilaga 1.3 Årsrapport revision RUN 2018 granskning årsrapport
- Bilaga 2 Årsrapport revision RUN 2018 granskning intern kontroll
- Bilaga 3 Årsrapport revision RUN 2018 granskning inköp
- Bilaga 4 Årsrapport revision RUN 2018 uppföljning granskning styrning, uppföljning, kontroll projektbidrag REV 2017–00077
- Bilaga 5.1 Årsrapport revision RUN 2018 granskning beställarutförarmodellen regional utveckling REV 2016–00202
- Bilaga 5.2 Årsrapport revision RUN 2018 följbrev granskning beställarutförarmodellen regional utveckling REV 2016–00202
- Bilaga 6.1 Årsrapport revision RUN 2018 uppföljande granskning av styrningen av naturbruksuppdraget REV 2018–00111
- Bilaga 6.2 Årsrapport revision RUN 2018 följbrev uppföljande granskning av styrningen av naturbruksuppdraget REV 2018–00111
- Bilaga 7 Årsrapport revision RUN 2018 uppföljning granskning styrning, ledning del 2 REV 2016–00112
- Bilaga 8. Årsrapport revision RUN 2018 granskning räkenskaper